

Asia Asiakirjajulkisuutta koskeva valitus

Valittaja Tuomo Sakari Pietiläinen

04-05-2017
FIVA 70/05.00.00/2016

Päätös, josta valitetaan

Finanssivalvonta 26.10.2016 Nro FIVA 49/04.03/2016

Pietiläinen oli 14.9.2016 pyytänyt Finanssivalvonnalta Helsingin hallinto-oikeuden 16.8.2016 antamaan päätökseen dnro 01778/15/1203 liittyviä Finanssivalvonnan asiakirjoja ja niihin liittyviä sähköpostiviestejä.

Finanssivalvonta on toimittanut Pietiläiselle jäljennökset Finanssivalvonnan 31.8.2016 kello 15.22 ja 1.9.2016 kello 14.42 lähettämistä sähköposteista sekä tiedon mainittujen viestien vastaanottajista.

Finanssivalvonta on hylännyt Pietiläisen tietopyynnön muiden asiaan liittyvien sähköpostien osalta. Päätöksen perustelujen mukaan ajalla 31.8. – 19.9.2016 saapuneet ja lähteneet sähköpostiviestit, yhteensä 17 kappaletta, ovat salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 15 kohdan perusteella. Kyseisen lainkohdan tavoitteena on turvata sekä valvonnan yleisiä toteuttamisedellytyksiä sekä mahdollistaa myös yksittäisten valvontatoimien onnistuminen. Salassapidon perustehtävänä voidaan pitää yhteiskunnan ja yksityisen toiminnan kannalta keskeisten intressien suojaamista yleiseltä julkisuudelta, mikäli rajoittamaton julkisuus estäisi näiden intressien toteutumisen taikka vaikuttaisi olennaisen haitallisesti tai vahinkoa aiheuttaen niiden toteuttamiseen. Finanssivalvonnan tehtävänä on finanssimarkkinoiden ja siellä toimivien valvonta. Tehokas valvonta ja valvonnan yleisten toimintaedellytysten turvaaminen edellyttävät osaltaan myös luottamuksellisia suhteita ja vuoropuhelun mahdollisuutta valvottavien tahojen ja Finanssivalvonnan välillä. Finanssivalvonnalle 31.8.2016 (nro:t 1 ja 2), 1.9.2016 (nro:t 4 ja 5), 2.9.2016 (nro 7), 5.9.2016 (nro 8), 8.9.2016 (nro 10), 12.9.2016 (nrot: 11 ja 13), 14.9.2016 (nro 14) ja 19.9.2016 (nro:t 15 ja 16) saapuneet sähköpostiviestit eivät perustu laista tai vastaavista velvoittavista säännöksistä johtuviin velvollisuuksiin, vaan tiedot on annettu luottamuksellisessa vuoropuhelussa. Finanssivalvonnasta 31.8.2016 (nro 3), 1.9.2016 (nro 6), 5.9.2016 (nro 9), 12.9.2016 (nro 12) ja 19.9.2016 (nro 17) lähetetyt sähköpostiviestit liittyvät kiinteästi Finanssivalvontaan saapuneisiin edellä mainittuihin sähköpostiviesteihin. Päätöksen kohteena olevien tietojen antaminen vaarantaisi valvonnan ja sen tarkoituksen toteuttamisen ja erityisesti valvonnan yleisten toimintaedellytysten toteutumisen.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Finanssivalvonnan päätös on kumottava ja Pietiläiselle on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitetut 17 sähköpostiviestiä, koska Finanssivalvonnalla ei ole ollut lakiin perustuvaa oikeutta hylätä asiakirjapyyntöä. Finanssivalvonnan on korvattava Pietiläisen 770 euron oikeudenkäyntikulut, koska valitus perustuu viranomaisen virheeseen. Asiassa olisi kohtuutonta, jos valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Helsingin hallinto-oikeus on päätöksessään 16.8.2016 dnro 01778/15/1203 katsonut, että Finanssivalvonnan 22b ja 22a -lomakkeet ovat julkisia työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 30 §:n 3 momentin nojalla. Finanssivalvonta on antanut päätöksen tiedoksi eläkeyhtiöille. Sähköpostitse toteutetussa tiedoksiannossa Finanssivalvonta on todennut, ettei se aio valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä. Tämän jälkeen Finanssivalvonta on käynyt kirjeenvaihtoa eläkevakuutusyhtiöiden kanssa ja valittanut Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Mainittu kirjeenvaihto liittyy välillisesti työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 30 §:n 3 momenttiin eli siihen, että jokaisella on oikeus saada tieto julkisuuslain estämättä poikkeuksellisista ja huomattavista yhtiön tekemistä liiketoimista. Kyseisen lainkohdan mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus päättää kyseisten asiakirjojen julkisuudesta. Koska tässä asiassa ei ole kyse varsinaisesta valvonta-asiasta, ei mainittu lainkohta tule välttämättä sovellettavaksi.

Se, että Finanssivalvonnan virkamiehet ovat tuttavallisissa suhteissa valvottaviin, ei tee asiasta salassa pidettävää. Finanssivalvonta ei ole päätöksessään yksilöinyt, miten asia edes liittyy valvontaan tai sen tarkoituksen toteuttamiseen. Kysymys on ollut asiakirjajulkisuuspäätökseen liittyvästä viranomaisen ja eläkeyhtiöiden välisestä kirjeenvaihdosta, eikä valvontatoimenpiteestä.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohta koskee julkisuusolettamaan perustuvaa salassapitosäännöstä eli sitä, että tieto ja asiakirja ovat lähtökohtaisesti julkisia. Asiakirja ja tieto voidaan antaa, jos tiedon antaminen ei aiheuta vahinkoa tai haittaa salassapitoperusteen suojaamalle intressille.

Asiakirjajulkisuuspäätökseen liittyvien asiakirjojen antaminen ei vaaranna millään tavalla Finanssivalvonnan valvontatoimenpiteitä. Viranomaisen ei voi jättäytyä julkisuuslain ulkopuolelle sillä perusteella, että valvonta voisi hankaloitua luottamussuhteen kärsittyä.

Finanssivalvonta on viranomainen, joka valvoo lain perusteella valvottavia. Valvontatoimiin sovelletaan julkisuuslakia eikä julkisuuslakia voi sivuuttaa luottamuksellisilla suhteilla. Asiakirjajulkisuuteen liittyy keskeisesti se, että jokainen voi valvoa valvontaviranomaisten toimintaa, joka käyttää julkista valtaa.

Asiassa on huomioitava sananvapaus perusoikeutena. Finanssivalvonta on eläkeyhtiöiden kanssa käymän keskustelun jälkeen päättänyt valittaa edellä mainitusta hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Finanssivalvonta ei ole ollut päätöksen asianosainen, eikä viranomaiselle kuulu valvottavien etujen ajaminen. Valituksen kohteena olevat asiakirjat selventäisivät sitä, miksi Finanssivalvonta on valvovana viranomaisena valittanut päätöksestä. Julkisuusperiaatteen ja sananvapauden keskiöön kuuluu se, että viranomaisen toimintaa voidaan arvioida kriittisesti.

Asian käsittely ja selvittäminen

Finanssivalvonta on antanut lausunnon. Finanssivalvonnan valvontatoiminta ei ole vain yksittäisen tapauksen tai asian selvittämistä tai ennakkotarkastustoimintaa, vaan se käsittää kaiken sen toiminnan, jonka avulla Finanssivalvonta pyrkii täyttämään sille säädetyn tavoitteen. Tämä tavoite on finanssimarkkinoiden vakauden edellyttämä luotto-, vakuutus- ja eläkelaitosten ja muiden valvottaviksi säädettyjen vakaa toiminta, vakuutettujen etujen turvaaminen ja yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan. Tällainen toiminta sisältää muun muassa erilaisia tapaamisia, keskusteluja ja kirjeenvaihtoa valvottavien kanssa. Julkisuuslakiin liittyvä hallituksen esityksen perustelut antavat vain esimerkkejä siitä, mitä lainsäätäjällä on julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdan mukaisella valvontatoiminnalla tarkoittanut. Perusteluissa tai lakitekstissä ei tyhjentävästi selosteta, mitä valvontatoimilla tarkoitetaan. Finanssivalvonta on saanut sähköpostit tehtäviensä suorittamisessa eli valvontatoiminnassa ja sanottu julkisuuslain kohta soveltuu siten viesteihin.

Finanssivalvonta on lausunnossaan vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä, koska oikeudenkäynti ei ole aiheutunut Finanssivalvonnan virheestä.

Pietiläinen on antanut vastaselityksen. Kyse on viranomaisen julkisista yhteydenottoista valvottaviin, joilla ei ole yhteyttä valvontatoimeen tai valvonnan vaarantumiseen. Vastaanottajat ovat olleet tietoisia siitä, että he asioivat viranomaisen kanssa ja asiakirjoista tulee viranomaisen asiakirjoja.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo Finanssivalvonnan päätöksen. Hallinto-oikeus oikeuttaa Tuomo Pietiläisen saamaan tiedon kysymyksessä olevista sähköpostiviesteistä. Asiakirjat on annettava sen jälkeen, kun hallinto-oikeuden päätös on saanut lainvoiman.

Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Suomen perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömiin syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (*julkisuuslaki*) 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä.

Julkisuuslain 3 §:n mukaan tässä laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mieltänsä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan.

Julkisuuslain 9 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Julkisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan viranomainen on tämän lain mukaisia päätöksiä tehdessään ja muutoinkin tehtäviään hoitaessaan velvollinen huolehtimaan siitä, että tietojen saamista viranomaisen toiminnasta ei lain 1 ja 3 § huomioiden ottaen rajoiteta ilman asiallista ja laissa säädettyä perustetta eikä enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeellista ja että tiedon pyytäjiä kohdellaan tasapuolisesti.

Julkisuuslain 17 §:n 2 momentin mukaan asiakirjasalaisuutta koskevia säännöksiä sovellettaessa on lisäksi otettava huomioon, onko asiakirjan salassapitovelvollisuus riippumaton asiakirjan antamisesta johtuvista tapauskohtaisista vaikutuksista (*vahinkoedellytyslausekkeeton salassapitosäännös*) vai määräytyykö julkisuus asiakirjan antamisesta johtuvien haitallisten vaikutusten perusteella (*julkisuusolettamaan perustuva salassapitosäännös*) vai edellyttääkö julkisuus sitä, ettei tiedon antamisesta ilmeisesti aiheudu haitallisia vaikutuksia (*salassapito-olettamaan perustuva salassapitosäännös*).

Julkisuuslain 22 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on lailla säädetty vaitiolovelvollisuus.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä; ---

15) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja viranomaisen tehtäväksi säädetystä tarkastuksesta tai muusta valvontatoimeen liittyvästä seikasta, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi valvonnan tai sen tarkoituksen toteutumisen tai ilman painavaa syytä olisi omiaan aiheuttamaan vahinkoa asiaan osalliselle.

Julkisuuslain 24 §:n 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa ja muussa laissa säädettyjä asiakirjasalaisuutta koskevia säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon, mitä 17 §:ssä säädetään.

Julkisuuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 30/1998 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 24 §:n 1 momentin 15 kohdan osalta muun ohella, että säännöksellä turvataan tarkastus- ja valvontatoiminnan tehokkuutta. Salassa pidettäväksi ehdotetaan säädettäväksi asiakirjat, jotka sisältävät tietoja tarkastuksesta tai muusta valvontatoimeen liittyvästä seikasta, jos tiedon antaminen vaarantaisi valvonnan tai sen tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaisi tarkastuksen kohteen aiheutonta leimautumista. Vahinkoedellytys merkitsee tässäkin olettaa asiakirjojen julkisuudesta. Säännöksen tavoitteena on turvata sekä valvonnan yleisiä toteuttamisedellytyksiä että mahdollistaa myös yksittäisten valvontatoimien onnistuminen.

Finanssivalvonnasta annetun lain 8 luvun 71 §:n nojalla Finanssivalvonnan oikeuteen luovuttaa tietoja noudatetaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja pykälästä tarkemmin ilmeneville viranomaisille ja toimielimille.

Oikeudellinen arviointi

Pietiläinen oli 14.9.2016 pyytänyt Finanssivalvonnalta Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 16.8.2016 dnro 01778/15/1203 liittyviä Finanssivalvonnan asiakirjoja ja niihin liittyviä sähköpostiviestejä Finanssivalvonnan ja eläkevakuutusyhtiöiden

edustajien välillä. Pietiläinen on esittänyt, että Finanssivalvonta on valvovana viranomaisena edellä mainittujen sähköpostitse tehtyjen keskusteluiden jälkeen päättänyt valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä.

Finanssivalvonta on valituksenalaisessa päätöksessään katsonut, että kyseiset sähköpostiviestit ovat lukuun ottamatta Finanssivalvonnan 31.8.2016 kello 15.22 ja 1.9.2016 kello 14.42 lähettämiä sähköpostiviestejä sekä lukuun ottamatta myös niin sanottua kuvakaappausta näistä kahdesta lähetetystä viestistä, joissa näkyvät piilokopioina olevat vastaanottajat, salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdan perusteella, koska päätöksen kohteena olevien tietojen antaminen vaarantaisi valvonnan ja sen tarkoituksen toteuttamisen ja erityisesti valvonnan yleisten toimintaedellytysten toteutumisen. Finanssivalvonnan mukaan valvonnan yleisten toimintaedellytysten turvaaminen edellyttävät luottamuksellisia suhteita ja vuoropuhelun mahdollisuutta valvottavien tahojen ja Finanssivalvonnan välillä.

Hallinto-oikeus toteaa, että julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdan tarkastus- ja valvontatoiminnan turvaamista koskevan salassapitosäännöksen lähtökohtana on julkisuusolettama. Finanssivalvonnalla on finanssivalvonnasta annettuun lakiin perustuen laajat tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet salassapitosäännösten estämättä. Finanssivalvonta on tuonut esiin, sähköpostiviestit eivät perustu laista tai vastaavista velvoittavista säännöksistä johtuviin velvollisuuksiin.

Hallinto-oikeus katsoo, ettei pelkästään se, että Finanssivalvonta on hallinto-oikeuden päätöksen sisältöön liittyen ollut sähköpostitse yhteydessä eläkevakuutusyhtiöihin, voida katsoa liittyvän julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuun tarkastus- tai valvontatoimintaan. Tutustuttuaan sähköpostiviesteihin hallinto-oikeus katsoo, ettei tiedon antamisen viesteistä voida katsoa vaarantavan valvonnan tai sen tarkoituksen toteutumista mainitussa pykälässä tarkoitettulla tavalla. Finanssivalvonta ei ole voinut kieltäytyä tietojen antamisesta luottamussuhteen vaarantumisen ja siitä aiheutuvan valvonnan yleisten toteuttamisedellytysten vaikeutumisella tulevaisuudessa. Hallinto-oikeus katsoo, etteivät asiakirjat ole mainitun lainkohdan perusteella salassa pidettäviä. Asiassa ei ole tuotu esiin muutaakaan perustetta, jonka nojalla mainitut sähköpostiviestit olisivat salassa pidettäviä. Tämän vuoksi päätös on kumottava ja tieto annettava.

Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainlainsäädännön 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen. Pykälän 2 momentin mukaan harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Kun otetaan huomioon asian laatu, ei ole kohtuutonta, että Pietiläinen joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Muutoksenhaku

Julkisuuslain 33 §:n 3 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HLL valituslupa (30)).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Ilkka Hartikainen, Jaana Moilanen (t) ja Nina Tuominen.

Esittelijäjäsen

Nina Tuominen

Jakelu

Päätös

Tuomo Pietiläisen asiamiehelle saantitodistuksin
Asiamies: OTM Jussi Salokangas
Suomen Journalistiliitto ry
PL 252, 00531 HELSINKI

Jäljennös

Finanssivalvonta

**Jäljennöksen oikeaksi todistaa
lainkäyttösihteerit**

Melissa Heikkinen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusoikeuden rajoittaminen

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, joilla valituslupaa haetaan
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, on valituskirjelmässä mainittava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
 - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
 - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Fabianinkatu 15
00131 HELSINKI	Helsinki

Faksi: 029 56 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

BESVÄRSANVISNING

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen** om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Begränsning av besvärsrätten

Enligt 13 § 2 mom. förvaltningsprocesslagen skall besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstiden

Besvär skall anföras **inom 30 dagar från dagen för delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut**, sagda dag inte medräknad.

Dagen för delfäendet framgår av delgivnings- eller mottagningsbeviset. Då fråga är om mellanhandsdelgivning anses delgivningen, såvida annat inte visas, ha ägt rum den tredje dagen efter den dag delgivnings- eller mottagningsbeviset utvisar. Tjänstebrev anses ha kommit till myndighets kännedom den dag brevet anlände.

Inlämnande av besvärsskriften

Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas **högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna skall vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärsskriftens innehåll och undertecknande

I besvärsskriften, i vilken även ansökan om besvärstillstånd ingår, skall uppges

- ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd borde beviljas
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas.

Besvärsskriften skall egenhändigt undertecknas av ändringssökanden, hans lagliga företrädare eller ombud. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, skall i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

Besvärsskriftens bilagor

Till besvärsskriften skall fogas

- förvaltningsdomstolens beslut i original eller kopia
- intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Ett ombud skall, om han inte är en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller ett rättegångsbiträde med tillstånd, foga en fullmakt till besvärsskriften.

Högsta förvaltningsdomstolens adress

Postadress:	Gatuadress:
PB 180	Fabiansgatan 15
00131 HELSINGFORS	Helsingfors

Fax: 029 56 40382

E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi